ELEKTRA'YA MATEM YAKIŞIR

EUGENE O'NEILL

Türkçesi
Tamer Gülbek

/ otukennesriyat

YAYIN NU: 2119
EDEBÎ ESERLER: 1069

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NU: 49269

ISBN: 978-625-408-733-2

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

Özgün Adı: *Mourning Becomes Electra*

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50

Genel Müdür: Ertuğrul Alpay

Genel Yayın Yönetmeni: Göktürk Ömer Çakır

Editör: M. Bilal Erimez

Kapak Tasarımı: Mahmut Doğan

Dizgi-Tertip: Mahmut Doğan

Kapak Baskısı: CB Matbaacılık

Baskı: Çınar Matbaacılık ve Yayın Sanayii Ticaret Ltd Şti
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. Ata Han Nu: 34 K: 5
Bağcılar-İstanbul
Tel: (0212) 628 96 00
Sertifika Nu: 45103

İstanbul - 2024

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Eugene O'Neill: Amerikan ve dünya edebiyatının en önemli oyun yazarlarından birisi olan, 1936'da Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanan, dört kez de Pulitzer Ödülü'ne layık görülen Eugene O'Neill, 16 Ekim 1888'de New York'ta doğdu ve 27 Kasım 1953'te Boston, Massachusetts'te öldü. Ünlü oyuncu James O'Neill'in oğludur. Bir yıl okuduktan sonra üniversiteden ayrıldı. Genç yaşta altın aramak için Honduras'a gitti. Gemilerde çalışarak Buenos Aires'e giden Eugene O'Neill daha sonra Güney Afrika ülkelerini dolaştı. Vereme yakalandıktan sonra oyun yazmaya başladı. Tanık olduğu aile içi çatışmalar ve toplum dışı yaşamın kazandırdığı deneyimler yazdığı oyunlara esin kaynağı oldu. Oyunlarında yoğun insan tutkularını işlemiştir.

Oyunları:
In the Zone (Formunun Zirvesinde) (1917); *Beyond the Horizon* (Ufkun Ötesinde) (1918); *The Emperor Jones* (İmparator Jones) (1920); *Anna Christie* (1921); *Diff'rent* (Farklı) (1921); *The Hairy Ape* (Kıllı Goril) (1922); *All God's Chillun Got Wings* (Tanrı'nın Bütün Çocukları) (1924); *Desire Under the Elms* (Karaağaçlar Altında) (1925); *Lazarus Laughed* (Lazarus Gülünce) (1925–26); *The Great God Brown* (1926); *Strange Interlude* (Araya Giren Garip Oyun) (1928); *Dynamo* (1929); *Mourning Becomes Electra* (Elektra'ya Matem Yakışır) (1931); *Ah, Wilderness!* (Ah, Yalnızlık!) (1933); *More Stately Mansions* (Görkemli Konaklar) (1938); *The Iceman Cometh* (Dondurmacının Gelişi) (1939); *Hughie* (1941); *Long Day's Journey into Night* (Uzun Günden Geceye) (1941); *A Touch of the Poet* (Şair Ruhu) (1942); *A Moon for the Misbegotten* (Ay Herkese Gülümser) (1943).

Tamer Gülbek: 1965 yılında Ankara'da doğdu. 1983'te Kuleli Askerî Lisesinden, 1988'de Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. İlk şiiri 1998'de *Varlık*'ta yayımlandı. Şiirleri, şiir çevirileri ve şiir üzerine yazılarıyla çeşitli edebiyat dergilerinde ve antolojilerde yer aldı. İzmir'de yaşıyor.

Kitapları:
Şiir: *Zefiran* (2008), *Suda Tuhaf Hareketler* (2009), *Güven Park* (2010), *Yabancı Dil* (2013), *Tümünü Görüntüle* (2018), *Bilinenin Aksine-Toplu Şiirler* (2023).
Eleştiri/Deneme: *Şiirle Tutulan* (2010).
Çeviri: Alfred Lord Tennyson'dan *Enoch Arden* (2018); Henry W. Longfellow'dan *Kölelik Şiirleri* (2020); Wilfred Owen'dan *Savaş Şiirleri* (2020); Lord Byron'dan *Genç Harold'ın Yolculuğu* (2021), *Manfred* (2022) ve *Sardanapalus* (2022); Edgar Lee Masters'dan *Spoon River Antolojisi* (2022); Robert Burns'den *Ey İskoçlar!* (2022); Seamus Heaney'den *Üç Parçalı Tablo* (2023); William Shakespeare'den hepsi 2023'te yayımlanan *Hamlet*, *Kral Lear*, *Othello* ve *Macbeth*; James Joyce'tan *Dublinliler* (2024); Bram Stoker'dan *Drakula* (2024); Dylan Thomas'tan *Akıl Savaşından Sonra-Bütün Şiirleri* (2024).

İÇİNDEKİLER

EUGENE O'NEILL (1888-1953)
-09-

ÜÇLEMENİN ANA SAHNESİ
-11-

ÜÇLEMENİN BİRİNCİ OYUNU:
EVE DÖNÜŞ
(DÖRT PERDELİK OYUN)
-13-

ÜÇLEMENİN İKİNCİ OYUNU:
PUSU
(BEŞ PERDELİK OYUN)
-71-

ÜÇLEMENİN ÜÇÜNCÜ OYUNU:
HAYALETLER
(DÖRT PERDELİK OYUN)
-131-

EUGENE O'NEILL
(1888-1953)

Amerikan ve dünya edebiyatının en önemli oyun yazarlarından birisi olan, 1936'da Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanan, dört kez de Pulitzer Ödülü'ne layık görülen Eugene O'Neill, 16 Ekim 1888'de New York'ta doğdu ve 27 Kasım 1953'te Boston, Massachusetts'te öldü.

Babası James O'Neill, İrlanda asıllı bir tiyatro oyuncusuydu. Yaşamının ilk yedi yılı boyunca annesi Ellen Quinlan O'Neill ve babasının tiyatro topluluğu ile Amerika'da değişik kentleri dolaştı. Tiyatro dünyasıyla çok küçük yaşta tanışması, kendi özel düş dünyasında yaşayan içe dönük bir çocuk olmasına yol açtı. 1895'te girdiği St. Aloysius Academy adlı yatılı okulda yalnızlığı ve mutsuzluğu daha da arttı. 1900'den sonra öğrenimini New York'taki De LaSalle okulunda sürdürdü. Bu sırada annesinin yanında yaşıyordu. Annesinin bir hastalık sonucu tutulup bir türlü kurtulamadığı uyuşturucu alışkanlığından da olumsuz yönde etkilendi.

1906'da girdiği Princeton Üniversitesinde bir yıl okuduktan sonra yükseköğrenimini yarıda bırakarak çeşitli işlerde çalıştı. Tayfa olarak girdiği şileplerle Güney Amerika ve Avrupa ülkelerini dolaştı. Gemiciler arasında geçen bu dönemi ona daha sonraki yaşamında yazacağı oyunlar için zengin bir malzeme kaynağı oldu. 1909'da evlendiği ilk karısından kısa sürede ayrıldı. Bir ara oyunculuk ve gazetecilik yaptı. 1912'de hastalanıp yattığı sanatoryumda tiyatro edebiyatının büyük ustalarını okudu, özellikle Henrik Ibsen ve August Strindberg gibi yazarların etkisi altında denizcilik yaşantısından ve ailesinin bunalımlarından esinlenerek ilk oyunlarını yazmaya başladı.

1914'te George Pierce Baker'ın Harvard'daki tiyatro kurslarını takip etti. Provincetown Oyuncuları 1916'da O'Neill'ın *Bound East for Cardiff* (Doğuya, Cardiff'e Doğru) adlı oyununu sahnelediler. Bu topluluk 1917-1920 arasında New York'ta çalışmaya başladı ve orada da O'Neill'ın o dönemde yazdığı kısa oyunlardan on tanesini sahneye koydu. O'Neill 1920 ve 1921'de *Beyond the Horizon* (Ufkun Ötesinde) ve *Anna Christie* oyunlarıyla iki kez üst üste Pulitzer Ödülü'nü kazandı. Bu arada ikinci kez evlendi ve ayrıldı. Daha sonra üçüncü evliliğini oyuncu Carlotta Monterey'le yaptı.

1930'lardaki ve 1940'lardaki oyunlarını, tutulduğu Parkinson hastalığı yüzünden güçlükle yazabildi. Bu dönemde yaşadığı alkolizm ve aile sorunları da çalışmasını büyük ölçüde engelliyordu. 1934'te sahnelenen *Days Without End*'den (Sonu Gelmeyen Günler) sonraki on iki yıl içinde Broadway'de hiçbir oyunu oynanmadıysa da 1936'da Nobel Edebiyat Ödülü'nü aldı.

1939'da ise *The Iceman Cometh* (Dondurmacının Gelişi) adlı oyunuyla son ve en parlak dönemi başladı. O'Neill'ın yazarlığa başladığı yıllarda ABD'de köklü bir tiyatro geleneği yoktu. Bu yüzden o, kendi okuduklarından ve yaşadıklarından yararlanarak kendine özgü bir

tiyatro anlayışı yarattı. Özellikle August Strindberg'den ve dışavurumculuk (ekspresyonizm) akımından, Freud'un bilinçaltıyla ilgili düşüncelerinden etkilendi. Nietzsche'nin felsefesi ise onda Amerikalılara özgü kendine güven duygusunu ve bireyciliği pekiştirdi. İnsanların iç dünyalarının karmaşıklığını deneysel biçimlerle dile getirmeye çalıştı. *The Emperor Jones*'da (İmparator Jones) Karayip Adalarındaki zenci bir diktatörün evrimini, *The Hairy Ape*'de (Kıllı Goril) doğadan ve toplumdan kopan bir borsacının kişiliğini ararken yok oluşunu sergiledi. *Marco Millions*'da (Milyoncu Marco) Amerikalıların para düşkünlüğünü Venedikli Marco Polo'nun öyküsüne benzeterek yerdi. *Strange Interlude*'da (Araya Giren Garip Oyun) bir kadının iç dünyasını oyuncuların sahnede kımıldamadan durarak konuştukları özgün bir teknikle aktardı. O'Neill orta döneminde *Mourning Becomes Electra* (*Elektra'ya Matem Yakışır*), *Ah, Wilderness!* (Ah, Yalnızlık!) ve *Sonu Gelmeyen Günler* gibi oyunlarında aile sorunlarını işledi. Özellikle Aiskhylos'un Atreus ailesinin yazgısını, ABD İç Savaşı yıllarına dönerek Mannon ailesinin dramı biçiminde yeniden ele aldığı *Elektra'ya Matem Yakışır*'da büyük bir başarıya ulaştı.

Bunları 1934-1943 yılları arasında yazdığı tek perdelik oyunlar izledi. *A Tale of Possesors Dispossessed* (Ellerindekileri Yitirenlerin Masalı) genel başlığını verdiği uzun oyunlar dizisinde ise "A Touch of the Poet" (Şair Ruhu) ve "More Stately Mansions" (Görkemli Konaklar) gibi oyunları aynı oyun kişilerinin değişik dönemlerini gösteriyordu.

Long Day's Journey into Night (*Uzun Günden Geceye*) ile *A Moon for the Misbegotten* (Ay Herkese Gülümser), O'Neill'ın kendi ailesinden esinlenerek yarattığı Tyrone ailesinin kişilerini topluca ve ayrı ayrı ele alan oyunlardır. Bunlardan özellikle *Uzun Günden Geceye*, yetişme döneminde annesi, babası ve ağabeyi ile ilişkilerini büyük bir içtenlik ve yalınlıkla işlediği çarpıcı bir başyapıttır.

O'Neill'ın başarılı oyunları, yoğun insan tutkularını etkili bir tiyatro diliyle aktaran ve kendi türünde en yetkin Amerikan romanlarıyla şiirlerinin düzeyine ulaşan parlak örneklerdir.

Oyunları:
In the Zone (Formunun Zirvesinde) (1917).
Beyond the Horizon (Ufkun Ötesinde) (1918).
The Emperor Jones (İmparator Jones) (1920).
Anna Christie (1921).
Diff'rent (Farklı) (1921).
The Hairy Ape (Kıllı Goril) (1922).
All God's Chillun Got Wings (Tanrı'nın Bütün Çocukları) (1924).
Desire Under the Elms (Karaağaçlar Altında) (1925).
Lazarus Laughed (Lazarus Gülünce) (1925–26).
The Great God Brown (1926).
Strange Interlude (Araya Giren Garip Oyun) (1928).
Dynamo (1929).
Mourning Becomes Electra (*Elektra'ya Matem Yakışır*) (1931).
Ah, Wilderness! (Ah, Yalnızlık!) (1933)
More Stately Mansions (Görkemli Konaklar) (1938).
The Iceman Cometh (Dondurmacının Gelişi) (1939).
Hughie (1941).
Long Day's Journey into Night (*Uzun Günden Geceye*) (1941).
A Touch of the Poet (Şair Ruhu) (1942).
A Moon for the Misbegotten (Ay Herkese Gülümser) (1943).

ÜÇLEMENİN ANA SAHNESİ

Üçlemede olaylar, ikinci oyunun bir perdesi hariç, New England'ın küçük liman kasabalarından birinin banliyösünde bulunan Mannonların malikânesinin ya içinde ya da hemen dışında geçer.

Özel bir perde evin sokaktan görülen hâlini gösterir. Oyundaki kişiler bu perdenin önünde oldukları sahnelerde evin dışında, bu perde kalktığı zaman da evin içinde görünürler.

Bu perde, evi çevreleyen yüz yirmi dönümlük geniş araziyi, arka planda sık ağaçlı bir bayırı, sağda ve hemen arkada meyve bahçelerini, solda da büyük bir çiçek bahçesini ve bir serayı gösterir.

Ön planda cadde boyunca bir sıra akasya ağacı ve karaağaç görülür. Malikânenin arazisi beyaz tahta parmaklıklarla ve yüksek bir çitle çevrilidir. İki kanatlı beyaz girişten eve doğru bir araba yolu kıvrılır. Ev ile cadde arasında bir çimenlik alan ve evin sağ köşesine yakın bir çam korusu bulunur. Daha ileride, araba yolu boyunca akçaağaçlar ve akasyalar sıralanmıştır. Evin sol köşesinde ise büyük bir leylak ve ful kümesi vardır.

Ev, caddeden yaklaşık üç yüz metre uzaklıkta, hafif bir arazi tümseği üzerindedir. On dokuzuncu yüzyılın ilk yarısında moda olan Yunan tapınağı üslubunda inşa edilmiş büyük bir yapıdır. Altı adet yüksek sütunu olan beyaz ahşap veranda, evin gri kesme taştan yapılmış duvarıyla tezat oluşturur. Üst katta beş, zemin katta ise dört pencere bulunmakta olup, ana kapı ortadadır, kapının üstünde yatay dikdörtgen bir cam, iki yanındaysa birer ara sütun bulunmaktadır. Pencere panjurları koyu yeşile boyanmıştır. Kapının önünde yerden verandaya çıkan dört basamaklı bir merdiven vardır.

Üç oyunun da konusu 1865-1866 yıllarının baharında ya da yazında geçer.

ÜÇLEMENİN BİRİNCİ OYUNU:

EVE DÖNÜŞ

(DÖRT PERDELİK OYUN)

OYUNDAKİ KİŞİLER	
Ezra Mannon	Tuğgeneral
Christine	Ezra Mannon'ın karısı
Lavinia	Ezra ve Christine Mannon'ın kızları
Adam Brant	"Flying Trades" adlı geminin Kaptanı
Peter Niles	Yüzbaşı, ABD Topçu Subayı
Hazel Niles	Peter'ın kız kardeşi
Seth Beckwith	Bahçıvan
Amos Ames	Köyden bir marangoz
Louisa	Amos'un karısı
Minnie	Louisa'nın yeğeni

SAHNELER	
BİRİNCİ PERDE	New England'da Mannonların malikânesinin dışı; Nisan, 1865.
İKİNCİ PERDE	Ezra Mannon'ın evdeki çalışma odası; aradan zaman geçmemiştir.
ÜÇÜNCÜ PERDE	Birinci Perde ile aynı; evin dışı; bir hafta sonraki bir gece.
DÖRDÜNCÜ PERDE	Evde bir yatak odası; aynı gecenin ilerleyen saatlerinde.

BİRİNCİ PERDE

Sahne — 1865 yılının Nisan ayında bir öğleden sonra, Mannon malikânesinin dış görünüşü. Ön tarafta caddedeki girişten eve giden araba yolu bulunmaktadır. Araba yolunun arkasında, altı uzun sütunlu Yunan tapınağı üslubundaki beyaz veranda sahne boyunca uzanır. Evin sağ köşesinin önündeki yolun kenarındaki çimenlikte büyük bir çam ağacı vardır. Bu ağacın gövdesi portikonun beyaz sütunlarıyla çarpıcı bir tezat oluşturacak kadar koyu renktedir. Sol ön tarafta, araba yolunun kenarında, büyük bir leylak ve sümbül kümesi vardır. Bu bitkilerin önündeki çimenliğin üzerine, evden görülmesi zor olan bir bank yerleştirilmiştir.

Gün batımından kısa bir süre öncesidir; batan güneşin solgun ışığı doğrudan evin ön cephesine yansımakta, beyaz verandada ve arkasındaki gri taş duvarda parlak bir sis hâlinde dağılmakta, sütunların beyazlığını, evin kasvetli griliğini, açık panjurların, çimlerin ve çalılıkların yeşilini, çam ağacının yeşil kara rengini yoğunlaştırmaktadır. Beyaz sütunların kara gölgeleri arkalarındaki gri duvara düşmektedir. Alt katın pencereleri güneş ışınlarını göz kamaştıran bir ışıltıyla yansıtır. Tapınağın verandası, kasvetli gri çirkinliğini gizlemek için evin yüzüne takılan uyumsuz beyaz bir maske gibidir.

Uzaklarda, kasabadan bir grubun "John Brown's Body" şarkısını çaldığı duyulur. Bu müzik rüzgârın etkisiyle yükselip alçalır, kâh kuvvetli kâh zayıf işitilir.

Sol arkadan, denizin düşünceli ritmini diğerlerinden daha fazla taşıyan "Shenandoah" şarkısını söyleyen bir adamın sesi duyulur. Ses hızla yaklaşır. Bu sesin sahibinin bir zamanlar iyi bir bariton olduğu, ancak yaşlılıkla güçten düştüğü hissedilir:

"Ah, Shenandoah, sesini bir duysam
Durma ak benim güzel nehrim
Ah, Shenandoah, yazık ki uzağım senden

İKİNCİ PERDE

Sahne — Evin içi; Ezra Mannon'ın çalışma odası. Aradan zaman geçmemiştir. Çalışma odası, insanda sert ve ciddi bir etki uyandıran büyük bir odadır. Mobilyalar eski sömürge dönemine aittir. Duvarlar, donuk gri renkte boyalıdır. Kenarları düz, beyaz, sade sıvalıdır. Arka tarafta sağda hole açılan bir kapı vardır. Sağ tarafta, duvarda yaldızlı bir çerçeve içinde George Washington'ın bir tablosu asılıdır, onun iki yanında Alexander Hamilton'ın ve John Marshall'ın daha küçük portreleri vardır. Arkada, ortada geniş bir şömine bulunur. Şöminenin solunda hukuk kitaplarıyla dolu bir kitaplık vardır. Şöminenin üzerinde sade bir çerçeve içinde Ezra Mannon'ın on yıl önce yapılmış büyük bir portresi asılıdır. Bu portreye bakınca, Adam Brant'le aralarındaki şaşırtıcı benzerlik hemen göze çarpar. Resimdeki adam kırk yaşlarında, ince yapılı ve uzun boyludur; siyah yargıç cübbesiyle bir koltukta dimdik oturur, elleri koltuğun kolçaklarındadır. Yüzü sert ve mesafeli bir şekilde yakışıklıdır. Soğuk ve duygusuz görünür; daha önce karısının, kızının ve Brant'in yüzlerinde gördüğümüz o hareketli maske ifadesinin aynısına sahiptir.

Sol tarafta iki pencere vardır. Aralarında bir yazıhane bulunur. Ortada solda ve ön tarafta, sağında ve solunda koltuklar bulunan büyük bir masa vardır. Sağda, ortada bir sandalye durur. Döşeme halılarla kaplıdır.

Dışarıda batmakta olan güneşin ışıltısı odayı altın rengi bir sisle doldurur. Olaylar ilerledikçe bu ışıltı daha parlak hâle gelir, sonra koyu kırmızıya dönüşür ve sonunda kasvetli bir loşluğa kavuşur.

Lavinia masanın yanında ayakta durmakta ve kendine hâkim olmaya çalışmaktadır. Buna rağmen yüzünde acı dolu, karmakarışık, dağınık bir ifade hissedilir. Yavaşça babasının portresine doğru döner; bir süre sabit bir şekilde ona bakar. Sonra ona doğru yürür ve sevgi

ÜÇÜNCÜ PERDE

Sahne — Birinci Perde, Birinci Sahne ile aynı: Mannon malikânesinin dışı. Bir hafta sonra bir gece. Saat dokuz suları. Yarım ayın ışığı evin üzerine düşer ve ona gerçekdışı, uzak ve tekinsiz bir hava verir. Karanlık taş evin tapınak üslubunda yapılmış beyaz cephesi her zamankinden daha fazla uyumsuz bir maskeye benzemektedir. Bütün panjurlar kapalıdır. Verandanın beyaz sütunları, arkalarındaki gri duvara siyah gölgeler düşürmektedir. Sağdaki çamın gövdesi abanoz bir sütun, dalları ise bir gölge yığını gibi durur. Lavinia verandaya çıkan merdivenlerin en üst basamağında oturmaktadır. Daha önce olduğu gibi siyah, ağırbaşlı bir tarzda giyinmiştir. Zayıf vücuduyla bir Mısır heykeline benzemektedir. Kolları iki yanda, bacakları bitişik, omuzları ve başı dik bir şekilde oturur. Dosdoğru önüne bakar.

Seth'in zayıf, yaşlı bariton sesi duyulur. Yolun aşağısından, sağ ön taraftan "Shenandoah" şarkısını söyleyen kederli sesi işitilir. O eve yaklaştıkça şarkı da hızla yaklaşır:

"Ah, Shenandoah, sesini bir duysam
Durma ak benim güzel nehrim
Ah, Shenandoah, yazık ki uzağım senden
Daha da uzaklaşıyorum gitgide
Geçiyorum Missouri'nin ötesine
Ah, Shenandoah, kızını sevdim
Durma ak benim güzel nehrim."

Sağ ön taraftan sahneye girer. Sarhoştur ama sarhoşluğunu pek belli etmez. Bir sonraki "Ah, Shenandoah" dizesine başlayarak leylakların yanından geçerken merdivenlerde oturan Lavinia'yı görür ve utanarak hemen susar.

LAVINIA — *(azarlar tonda)* Bu hafta seni ikinci kez bu şekilde eve dönerken yakalıyorum.

DÖRDÜNCÜ PERDE

Sahne — Ezra Mannon'ın yatak odası. Arka tarafta ortada, büyük dört direkli bir yatak vardır. Solda, yatağın başucunda, üzerinde bir mum bulunan küçük bir sehpa bulunmaktadır. Sehpanın solunda, Christine'in odasına açılan bir kapı vardır. Kapı açıktır. Sol duvarda iki pencere bulunmaktadır. Ön planda, solda, üzerinde bir lamba ve yanında bir sandalye bulunan bir masa vardır. Önde, sağ duvarda ise koridora açılan bir kapı bulunmaktadır. Daha geride, arka duvara dayalı bir yazıhane yer alır.

Oda, panjurlardan zayıf bir şekilde süzülen ay ışığı dışında karanlık olduğundan, bu ayrıntıların hiçbiri ilk bakışta fark edilemez. Ertesi sabahın şafak vakti yaklaşmıştır.

Christine'in karanlıkta soluk bir hayalet gibi yavaşça ve gizlice yataktan kayan gölgesi seçilir. Parmaklarının ucuna basarak yürür, sol öndeki masaya yaklaşır ve sandalyenin üzerine fırlatılan açık renkli sabahlığı alıp giyer. Yatağa doğru kulak kabartır. Bir duraklamadan sonra aniden Mannon'ın donuk ve yorgun sesi yataktan duyulur.

MANNON — Christine.

CHRISTINE — *(Şiddetle irkilir, gergin bir sesle)* Efendim.

MANNON — Şafak sökmek üzere herhâlde, değil mi?

CHRISTINE — Evet. Ortalık ağarmaya başladı.

MANNON — Ben konuşunca niye sıçradın öyle? Sesim sana bu kadar mı yabancı geliyor?

CHRISTINE — Uyuduğunu sanıyordum.

MANNON — Uyuyamadım. Yattığım yerde düşünüyordum. Senin bu kadar huzurunu kaçıran şey nedir?

CHRISTINE — Ben de uyuyamadım.

MANNON — Yataktan öyle sessizce kalktın ki.

CHRISTINE — Seni uyandırmak istemedim.

ÜÇLEMENİN İKİNCİ OYUNU:

PUSU

(BEŞ PERDELİK OYUN)

OYUNDAKİ KİŞİLER	
Christine	Ezra Mannon'ın dul eşi
Lavinia (Vinnie)	Kızı
Orin	Oğlu, Piyade Üsteğmeni
Adam Brant	Kaptan
Hazel Niles	
Peter	Kardeşi, Topçu Yüzbaşısı
Josiah Borden	Nakliye Şirketinin Yöneticisi
Emma	Karısı
Everett Hills	İlahiyat Doktoru, Birinci Müstakil Kiliseden
Emma	Karısı
Joseph Blake	Doktor
Heyamolacı	

SAHNELER	
BİRİNCİ PERDE	Mannon malikânesinin dışı. Ezra Mannon'ın öldürülmesinden iki gün sonra, mehtaplı bir gece.
İKİNCİ PERDE	Evdeki bir oturma odası. Birinci Perdenin hemen ardından.
ÜÇÜNCÜ PERDE	Ezra Mannon'ın çalışma odası. İkinci Perdenin hemen ardından.
DÖRDÜNCÜ PERDE	"Flying Trades" adlı yelkenlinin kıç tarafı. Doğu Boston'da bir iskele. İki gün sonraki bir gece.
BEŞİNCİ PERDE	Birinci Perde ile aynı. Ertesi günün gecesi.

BİRİNCİ PERDE

Sahne — "Eve Dönüş"ün Birinci ve Üçüncü Perdeleri ile aynı: Mannon malikânesinin dışı. Ezra Mannon'ın öldürülmesinden iki gün sonra mehtaplı bir gece. Ev, o gecekiyle aynı tuhaf ve ürkütücü görünüme sahiptir; beyaz verandası ay ışığında bir maskeye benzer. Bütün panjurlar kapalıdır. Basamakların sağındaki sütuna bir cenaze çelengi konulmuştur. Kapıda bir çelenk daha vardır.

Evin içinden sesler duyulur, ön kapı açılır. Josiah Borden ile eşi, cemaat papazı Everett Hills ile eşi ve Mannonların aile hekimi Doktor Joseph Blake dışarı çıkar. Christine kapının hemen içindeki holde görünür. Dışarı çıkanlar hep bir ağızdan "İyi geceler Bayan Mannon" derler ve merdivenlere doğru dönerler. Kapı kapanır.

Bu insanlar (Borden'lar, Hills'ler ve Doktor Blake) toplumun farklı katmanlarından olsalar da, "Eve Dönüş"ün Birinci Perdesindeki Ames'ler gibi kasaba halkını temsil eden bir koro görevi görürler.

Mannon nakliye şirketinin yöneticisi Josiah Borden altmış yaşlarında zeki, işinin ehli, geveze bir adamdır. Zayıf, ufak tefek, saçı sakalı ağarmış, küçük gözlü ve keskin bakışlıdır. Kendisinden on yaş kadar küçük olan karısı, at suratlı, iri dişli, büyük ayaklı, keskin ve iddialı tavrıyla saf İngiliz soyundan gelen tipik bir New England kadınıdır. Hills, müreffeh bir küçük şehir cemaatinin iyice beslediği papaz tiplerindendir. Tıknaz, mutaassıp, gösterişçi, ilgi budalası, din bilgisi yerinde olmakla beraber karşısındakinin meşrebine göre konuşan, elli yaşlarında bir adamdır.

Karısı da elli yaşlarında, soluk benizli, sarsak, silik bir kadındır. Doktor Blake, eski aile hekimidir; sağlam yapılı, kendini beğenmiş, sabit fikirli ve inatçı bir adamdır. Merdivenlerden inip yola çıkarlar. Bayan Borden ve Bayan Hills bankla aynı hizaya gelene kadar birlikte yürürler. Orada durup, merdivenlerin dibinde purolarını yakmakta olan Borden ve Blake'i beklerler.